

- визначення порядку здійснення державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку транспортних засобів, проведення їх обов'язкового технічного контролю та визначення обсягів перевірки технічного стану транспортних засобів, визначення переліку обладнання, необхідного для одержання суб'єктами господарювання права на здійснення обов'язкового технічного контролю транспортних засобів, призначених для експлуатації на вулично-дорожній мережі загального користування та зареєстрованих у відповідних підрозділах Міністерства внутрішніх справ України, що забезпечують безпеку дорожнього руху (далі - суб'єкти проведення обов'язкового технічного контролю), а також переліку документів, що подаються для одержання такого права та інші повноваження, визначені цим Законом;

- визначення порядку оформлення і видачі погоджень та дозволів, надання інших послуг, пов'язаних із забезпеченням безпеки дорожнього руху, а також визначення розміру плати за оформлення і видачу таких погоджень та дозволів, надання відповідних послуг;

- встановлення правил приймання іспитів із знань Правил дорожнього руху і навичок керування транспортними засобами;

- встановлення єдиних вимог і затвердження типових навчальних програм для учасників дорожнього руху, формування належної дорожньої культури та організації навчання різних груп населення правил дорожнього руху.

Правові проблеми утворення та ліквідації національних комісій, що здійснюють державне регулювання в певних сферах економіки

Ващенко Ю.В., доцент кафедри адміністративного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат юридичних наук

В системі публічної адміністрації України відбувається формування нової групи державних органів з особливим статусом – державних колегіальних органів. На сьогодні до цієї групи органів відносяться національні комісії регулювання природних монополій, а також національні комісії, що здійснюють державне регулювання в сфері зв'язку та інформатизації, ринків цінних паперів та ринків фінансових послуг. Правові засади організації та діяльності зазначених органів визначені законами та підзаконними нормативно-правовими актами. Виходячи зі змісту законів, які закріплюють правовий статус цих органів, вони не включаються до жодної з гілок влади в Україні. До отримання статусу державних колегіальних органів національні комісії, що здійснюють державне регулювання у відповідних сферах економіки, відносилися до особливого виду органів виконавчої влади – центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом. Саме шляхом надання їм статусу державних колегіальних органів зазначені органи були фактично виведені за межі вертикалі органів виконавчої влади. Однак, зазначені питання потребують врегулювання на конституційно-правовому рівні.

Згідно із законами, що регулюють правові засади організації та діяльності національних комісій, що здійснюють державне регулювання у

відповідних сферах (зокрема, згідно із Законом України «Про природні монополії»), зазначені органи утворюються та ліквідуються одноособово Президентом України. Президент України призначає на посади та звільняє з посад голів та членів зазначених органів. Правові засади діяльності національних комісій, що здійснюють державне регулювання у відповідних сферах економіки, визначаються положеннями, що також затверджуються одноособово Президентом України.

Однак, відповідно до Конституції України повноваження Президента України визначені виключно Конституцією України. Конституцією України не передбачені ні державні колегіальні органи, ні національні комісії регулювання певних сфер економіки, а також не передбачені повноваження Президента України щодо їх утворення та ліквідації, призначення голів та членів та затвердження положень про них. Про розуміння зазначеної проблеми Президентом України свідчить ресстрація ним у Верховній Раді України 26 червня 2014 р. проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування) №4178а. Запропоновані зміни, зокрема, стосуються правового статусу національних комісій, що здійснюють державне регулювання природних монополій, у сферах зв'язку та інформатизації, ринків цінних паперів і фінансових послуг, та передбачають закріплення в Конституції України визначених відповідними законами України повноважень Президента України щодо призначення та посади та звільнення з посад голів та членів національних комісій.

Відповідно до Цивільного кодексу України органи державної влади відносяться до юридичних осіб публічного права. Згідно з абз. 3 ч. 2 ст. 81 Цивільного кодексу України юридична особа публічного права створюється розпорядчим актом Президента України, органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування. Відповідно до абз. 2 ч. 3 ст. 81 Цивільного кодексу України порядок утворення та правовий статус юридичних осіб публічного права встановлюється Конституцією та законом. Таким чином, положення Цивільного кодексу України щодо утворення та припинення юридичних осіб не поширюються на утворення та припинення юридичних осіб публічного права. Наголошуємо, що ні Законом України «Про природні монополії», ні іншими законодавчими актами України не регулюються питання реорганізації та ліквідації національних комісій, що здійснюють державне регулювання у відповідних сферах економіки.

Окреслену вище проблему наразі можна чітко побачити на прикладі національного регулятора в сфері енергетики. Так, Указами Президента України, оприлюдненими на сайті Президента України 27 серпня 2014 р., було ліквідовано Національну комісію, що здійснює державне регулювання в сфері енергетики, та Національну комісію, що здійснює державне регулювання в сфері комунальних послуг, утворено Національну комісію, що здійснює державне регулювання в сферах енергетики та комунальних послуг, та призначено голову та членів новоутвореного державного колегіального органу. Звертаємо увагу, що такі рішення Президента України не узгоджуються з нормами Закону України «Про природні монополії» (ст. 11), згідно з якими термін повноважень голови та

члена комісії становить шість років, а підставою для звільнення голови, члена Комісії не може бути набуття повноважень новообраним Президентом України. Крім того, зазначені рішення порушують основоположний принцип незалежності регулятора в сфері енергетики, визначений актами законодавства Європейського Союзу (як другого, так і третього енергетичних пакетів), які Україна зобов'язана імплементувати як повноправний член Енергетичного Співтовариства. Зокрема, зазначеними актами законодавства ЄС передбачено обов'язок держав забезпечити незалежність енергетичних регуляторів від інших державних органів, що, зокрема, має гарантуватися фіксованим терміном призначення керівного складу регуляторів та визначення вичерпних підстав для дострокового припинення ними своїх повноважень, до яких віднесено невідповідність встановленим вимогам та порушення чинного законодавства.

Враховуючи зазначене, законодавство України потребує удосконалення в частині закріплення конституційно-правового статусу національних комісій, що здійснюють державне регулювання у певних сферах економіки, врегулювання питань їх утворення, реорганізації та ліквідації, у тому числі, з урахуванням вимог законодавства ЄС.

Правові стимули для роботодавця за працевлаштування безробітних

Смолярова М.Л., доцент Інституту управління та права Запорізького національного технічного університету, кандидат юридичних наук

Проблеми масового безробіття вимагають від держави проведення активної соціальної політики у сфері зайнятості населення за допомогою комплексу правових, економічних та організаційних заходів, спрямованих на забезпечення реалізації права особи на працю. Основним завданням державної політики у сфері зайнятості повинно стати розширення сфери застосування праці. Це надасть змогу знизити рівень безробіття в Україні та поліпшити умови для працевлаштування працездатного населення.

За даними Державної служби статистики на одне вакантне робоче місце в Україні припадає шість офіційно зареєстрованих безробітних. Рівень безробіття осіб віком 15-24 років становив у 2012 році 17,3 відсотка, що вдвічі вище, ніж загалом серед населення працездатного віку. Така ситуація пов'язана насамперед з недостатньою мотивацією заінтересованості молоді в оволодінні робітничими професіями, незадовільними умовами праці та низьким рівнем професійної адаптації молоді на виробництві. Актуальною проблемою ринку праці є працевлаштування осіб, що мають додаткові гарантії у сприянні їх зайнятості, для розв'язання якої необхідно удосконалити механізм стимулювання заінтересованості роботодавців у працевлаштуванні безробітних.

Дійсно, держава здійснює соціальну політику щодо сприяння зайнятості населення України. Так згідно зі ст. 24 Закону України «Про зайнятість населення» визначаються заходи, що спрямовуються на:

1) забезпечення відповідності рівня професійної кваліфікації працездатних осіб потребам ринку праці;